

Maatschappelijke Agenda 2023-2027

Startfoto

Inhoud

Bevolkingsontwikkeling	3
Kansrijk Woerden	4
Gezond en Vitaal Woerden	6
Leefbaar en Ondernemend Woerden	9
Gebruik sociaal domein	

Cijfers en feiten

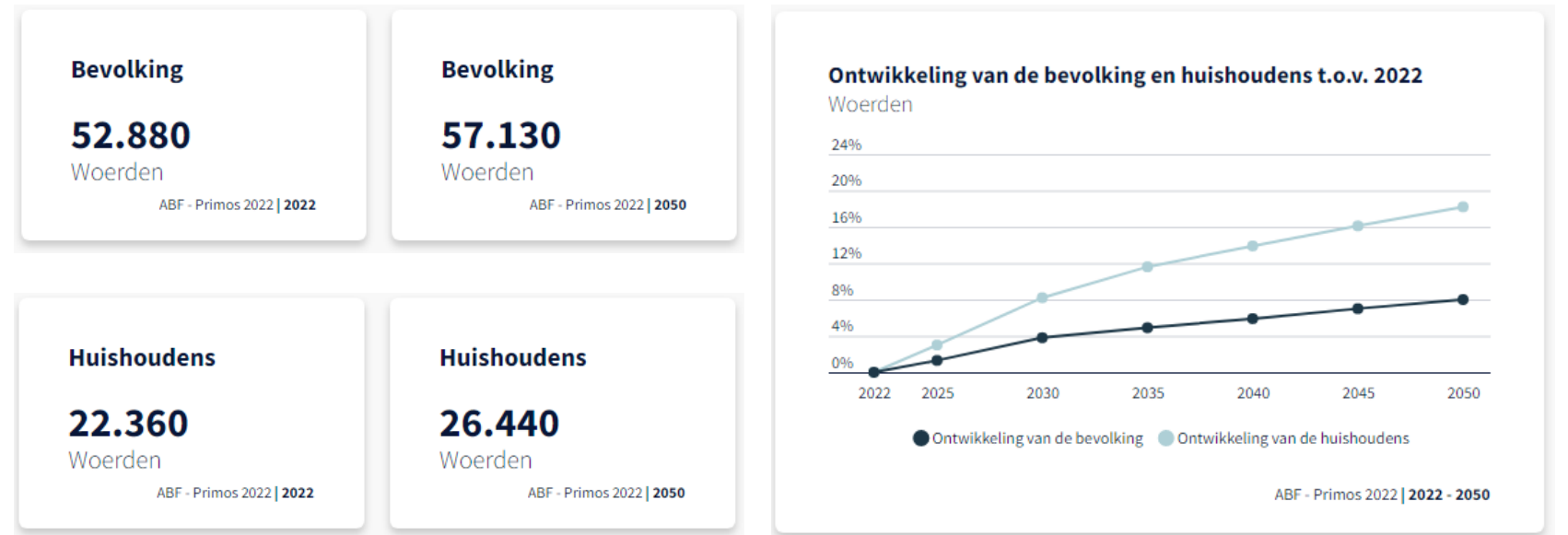
De gemeente Woerden gaat samen met maatschappelijke partners aan de slag met de Maatschappelijke Agenda: het beleidsplan voor het sociaal domein voor de komende jaren.

Om te kunnen bepalen wat de belangrijke thema's zijn voor de komende jaren, kijken we eerst hoe Woerden er nu voor staat. Dit staat weergegeven in de **Startfoto Maatschappelijke Agenda 2023-2027**. In de volgende factsheets staan de belangrijkste cijfers per thema hieruit genoemd. Deze factsheets geven geen compleet overzicht, maar is een selectie.

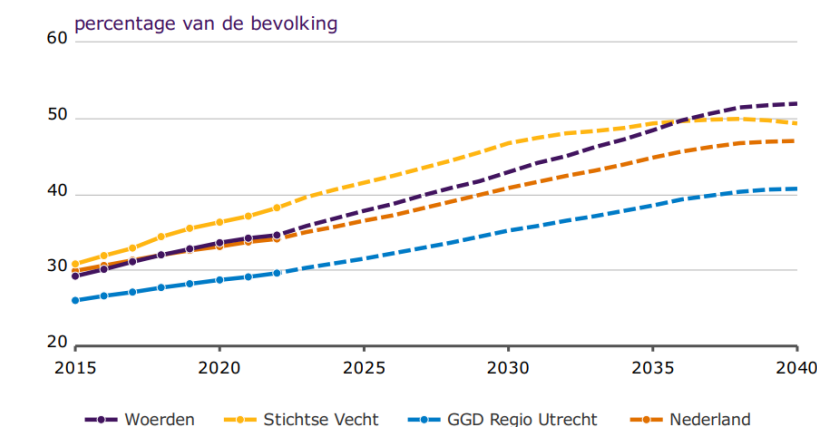
Er is gebruik gemaakt van openbare bronnen zoals het CBS, onderzoeken van de GGD en ook van cijfers van de gemeente over gebruik van Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet. De websites waar deze bronnen zijn te vinden, staan in de factsheets en in de Startfoto genoemd.

Bevolking Woerden

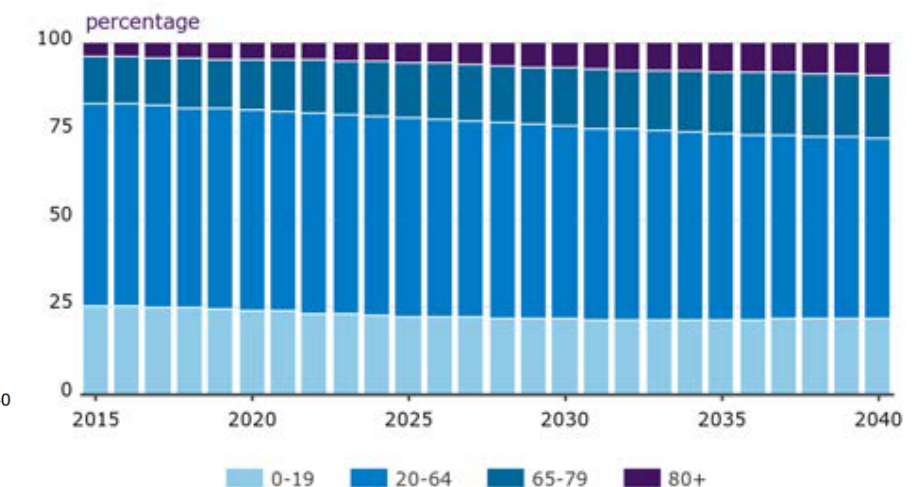
- ✓ 52.882 inwoners op 1-1-2022, die samen wonen in 22.360 huishoudens (CBS)
- ✓ De bevolking groeit de komende jaren tot 57.130 in 2050 (primos-prognose)
- ✓ Woerden vergrijst sterker in verhouding tot het provinciaal en Nederlands gemiddelde (CBS).

Trend Grijze druk in Woerden en Stichtse Vecht

Bron: Bevolkingsstatistiek (CBS) i.c.m. Primos-prognose (ABF Research), bewerking RIVM

Bron: Primos-prognose, ABF Research

Kansrijk Woerden

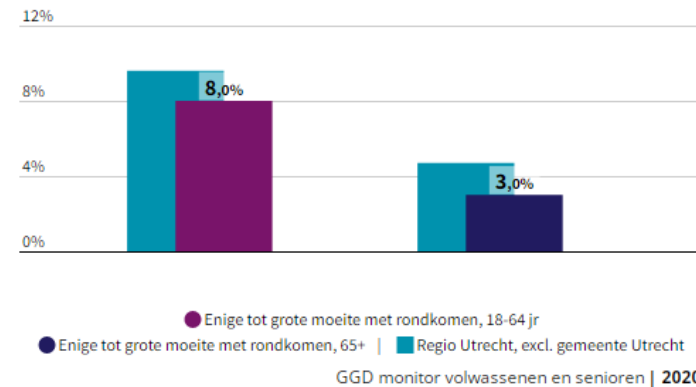
We willen dat in Woerden iedereen in staat is om een goed leven te leiden. Woerden is een welvarende gemeente waar dit voor de meeste inwoners ook kan. Toch weten we dat dit niet voor iedereen geldt, dat niet alle inwoners dezelfde kansen hebben om zich te ontwikkelen, gezond te leven, gezond en veilig op te groeien en mee te doen in de samenleving. Welvaart is niet gelijk verdeeld en hangt in grote mate af van factoren als opleidingsniveau en migratieachtergrond. Waar je huis staat en wat je achtergrond is, bepaalt in grote mate de kansen die je hebt in het leven.

Landelijk is veel aandacht voor het terugdringen van kansenongelijkheid en ook voor de mate waarop factoren als achtergrond en bestaanszekerheid uitwerking kunnen hebben op alle levensdomeinen. Op gemeentelijk niveau wordt er al veel gedaan om mensen te helpen rondom armoede, inburgering, participatie en onderwijs. Met Kansrijk Woerden leggen we de nadruk op het integraal aanpakken van kansenongelijkheid en de oorzaken die daaraan ten grondslag liggen. Met name gaat het dan om de garantie van bestaanszekerheid (armoede, inkomen), toegang tot onderwijs en ontwikkeling, gezond leven en opgroeien en de beschikbaarheid van een (sociaal) vangnet.

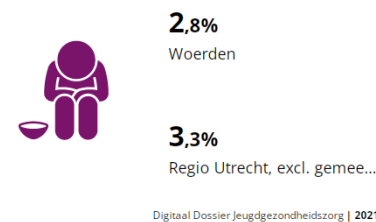
KANSRIJK WOERDEN

- ✓ Woerden heeft ten opzichte van het regionaal gemiddelde relatief minder inwoners die moeite hebben met rondkomen (GGD)
- ✓ 5% van inwoners risico op energiearmoede (CBS)
- ✓ Sinds 2015 stijging aantal vroegtijdig schoolverlaters in Woerden (CBS)
- ✓ Jongeren werkloosheid stijgt licht, maar minder dan in regiegemeenten (CBS).
- ✓ Minder dan 5% is laaggeletterd & laaggecijferd. Dit is lager dan sommige andere regiegemeenten. Echter kan een groot deel verborgen zijn vanwege schaamte (CBS).
- ✓ Verwachtte toename 2023-2024 percentage problematische schulden, grote verschillen per wijk (GGD)
- ✓ Aantal nieuwkomers in Woerden stijgt (o.a. dubbele taakstelling statushouders)

Enige tot grote moeite met rondkomen, 19+ Woerden

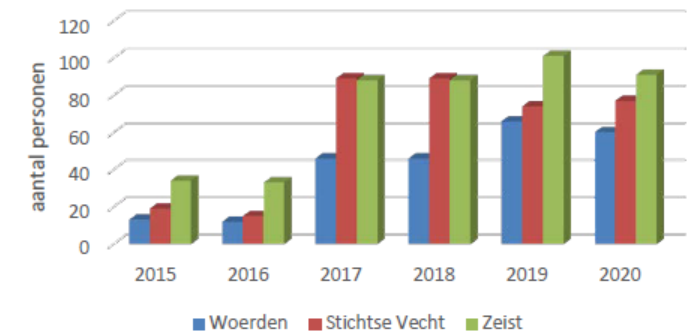
Ouders hebben moeite met rondkomen

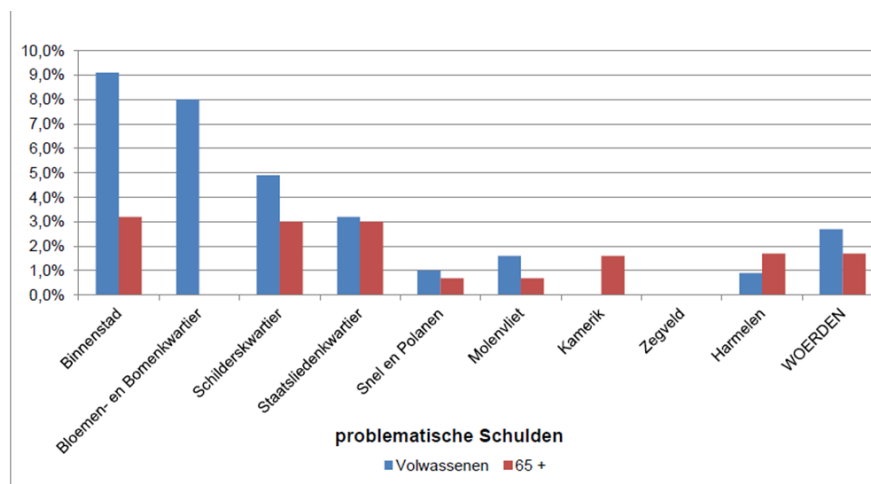
Risico op energiearmoede

Voortijdig schoolverlaters (MO & VO)

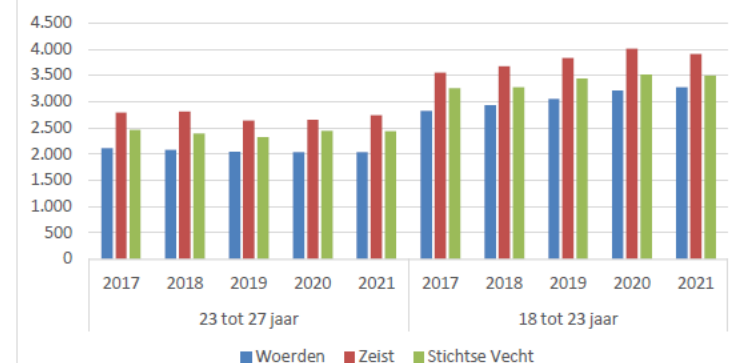

Aantal vroegtijdig schoolverlaters (CBS, 2020)

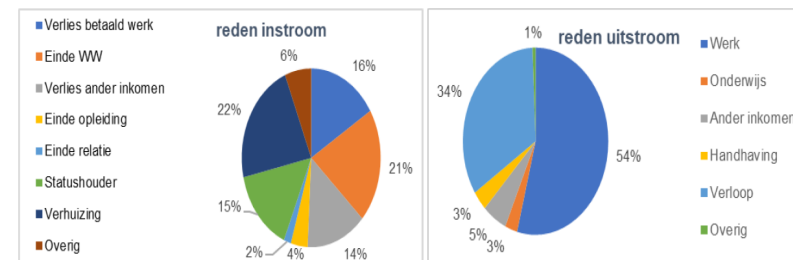
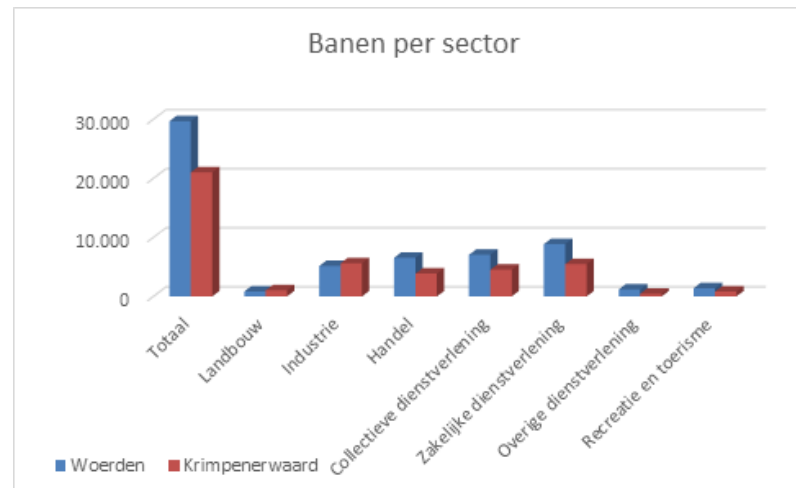
Figuur 29 percentage dat aangeeft problematische schulden te hebben (Bron:GGD gezondheidsmonitor, 2016)

Jongeren werkloosheid

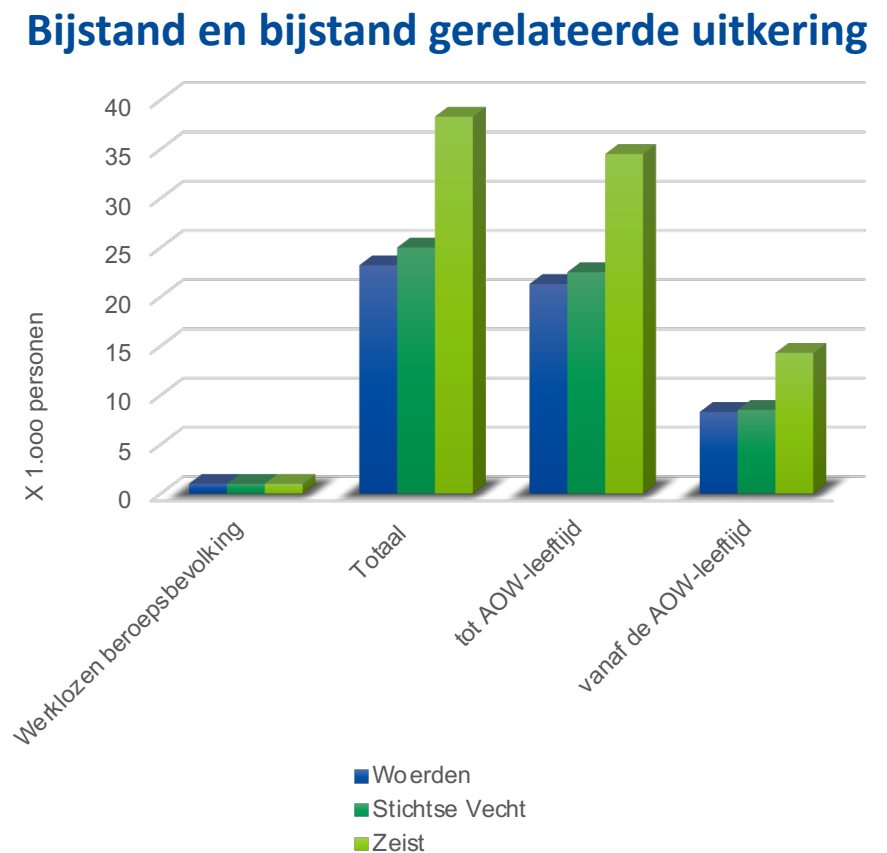

Werkloze jongeren (CBS, 2022)

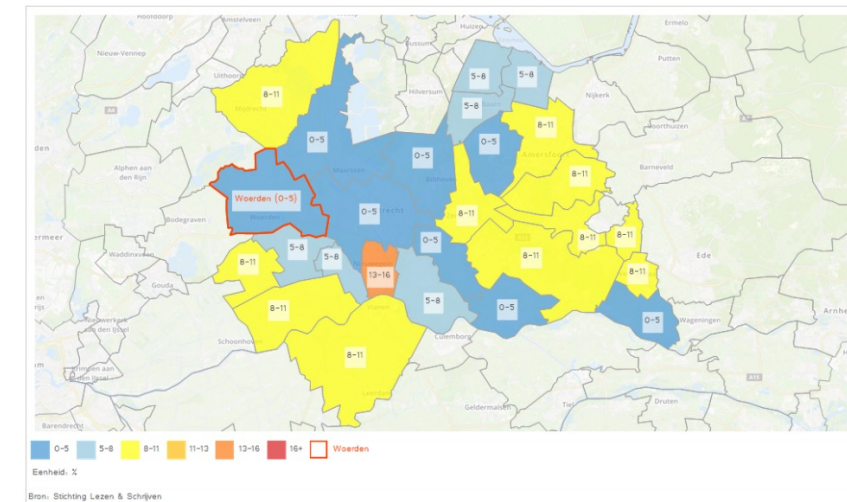
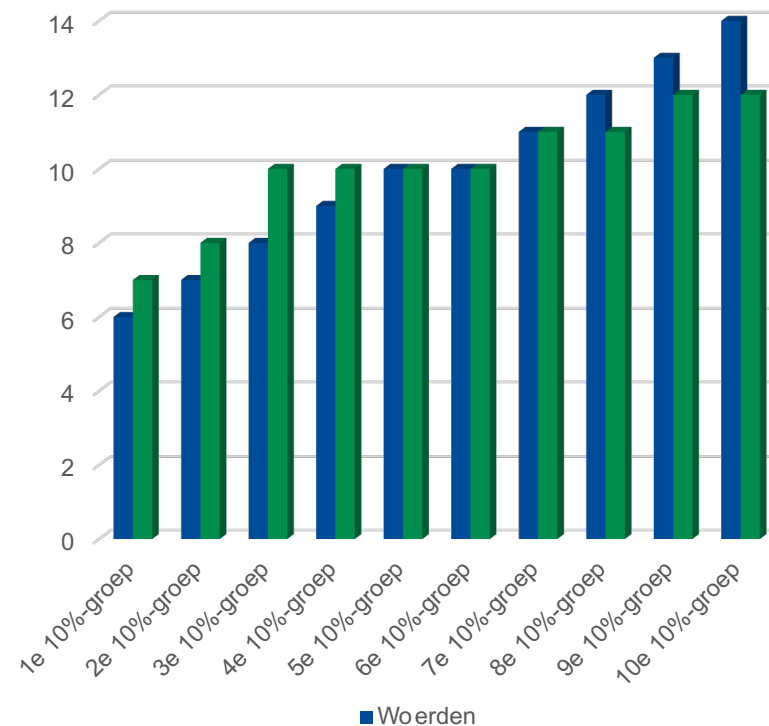
- ✓ Relatief veel banen in de dienstverlening, handel en industrie.
- ✓ Relatief veel mensen met een middeninkomen (5e en 6^e percentiel)
- ✓ Minder dan 5% is laaggeletterd & laaggecijferd. Dit is lager dan sommige andere regiogemeenten. Echter kan een groot deel verborgen zijn vanwege schaamte (CBS).

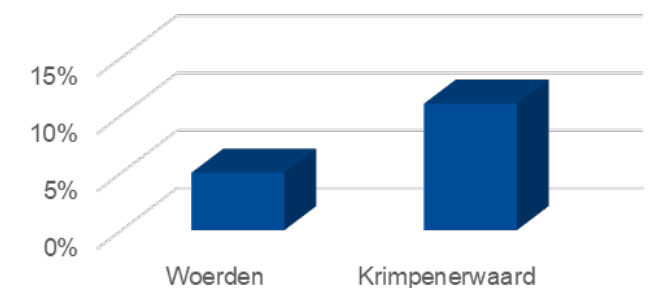
* Onder 'Verloop' valt: bereiken pensioenleeftijd, overlijden, verhuizing, detentie en aangaan relatie.

Inkomensverdeling decielen

Laaggeletterden & laaggecijferden

Gezond en Vitaal Woerden

Gezond en Vitaal Woerden richt zich op het bevorderen van de positieve gezondheid van onze inwoners. Vitale inwoners hebben een gezonde balans tussen draagkracht en draaglast. Zij zijn gezond, fit, sterk en hebben het vermogen om goed om te gaan met de fysieke, mentale en sociale levensuitdagingen.

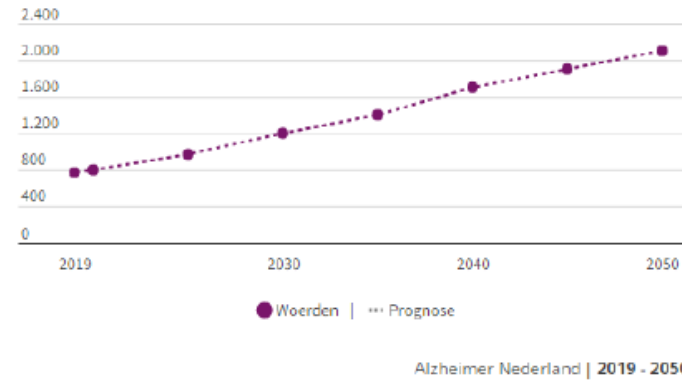
Gemeenten hebben de wettelijke taak om de gezondheid van hun inwoners te bewaken, beschermen en te bevorderen. Hierbij zien we gezondheid als een begrip dat veel verder gaat dan het ontbreken van een ziekte of beperking. Dit sluit aan waar het in positieve gezondheid om draait: niet de ziekte of de beperking staat centraal maar het vermogen en de eigen (veer)kracht van mensen om hiermee om te gaan en te kunnen participeren.

Ook in Woerden leggen we de nadruk op veerkracht in onze missie: “We streven naar een veerkrachtige en zorgzame samenleving voor nu en straks”. In deze opgave staat dus niet zozeer het aanbod van (curatieve) zorg centraal, maar de gezondheid en het welzijn van de inwoner. Uitgangspunt daarbij is het terugdringen van gezondheidsachterstanden, sociaal-economische gezondheidsverschillen en ‘gezond leven makkelijk maken’ aan de hand van een integrale aanpak op basis van het gedachtengoed van ‘positieve gezondheid’. In de programma’s binnen deze opgave sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van gezondheidsbeleid, zoals de landelijke nota gezondheidsbeleid en het Integraal Zorgakkoord.

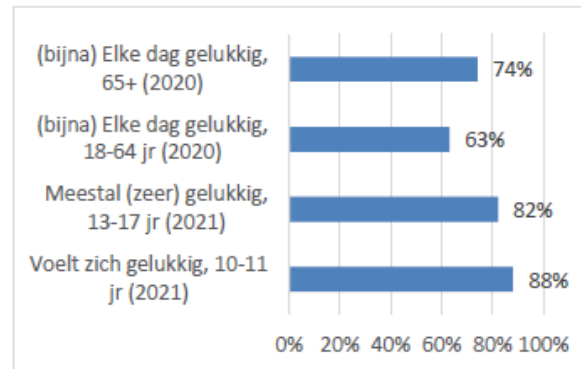
MENTALE GEZONDHEID

- ✓ Door de vergrijzing neemt het aantal mensen met dementie toe.
- ✓ Door onze veranderende bevolking neemt de behoefte aan zorg en ondersteuning toe. Tegelijkertijd kampt de zorg met personeelstekorten en met uitval. Dit kan ondermeer druk leggen op mantelzorgers.
- ✓ In Woerden is sprake van een stijging van het aantal overbelaste mantelzorgers.
- ✓ Van de 65+ers heeft 70% een goed ervaren gezondheid, dit is een stijgende trend. Wel is 8% ernstig eenzaam.
- ✓ Stijging percentage jongeren (13-17jr) met psychosociale problemen en eenzaamheidsgevoelens, maar 82% van de 13-17 jarigen is meestal (zeer) gelukkig (gelijk aan regio)

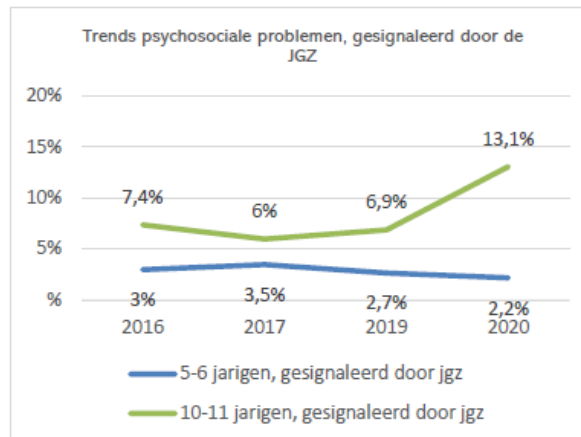
Mensen met dementie aantal

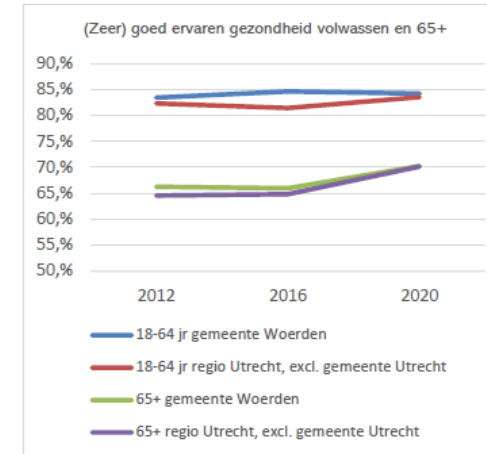
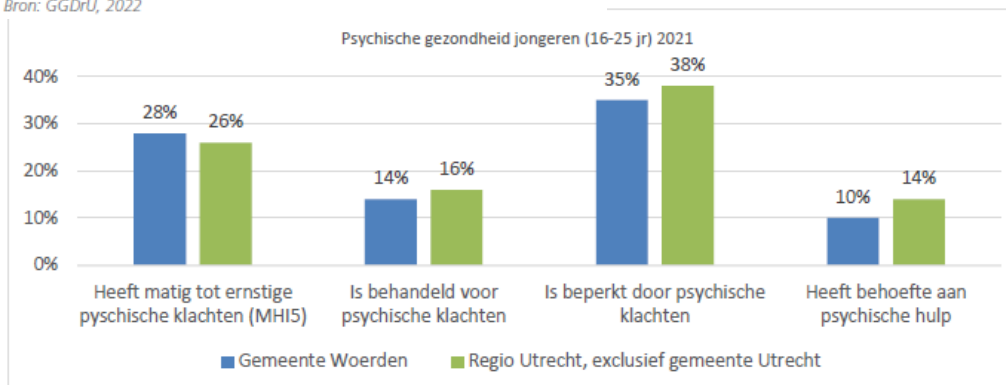
Aantal mensen met dementie
(CBS, 2019)

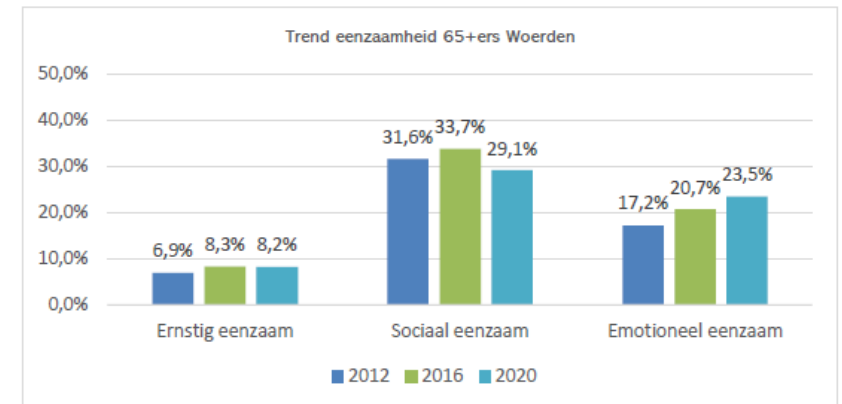
Bron: GGDrU, 2022

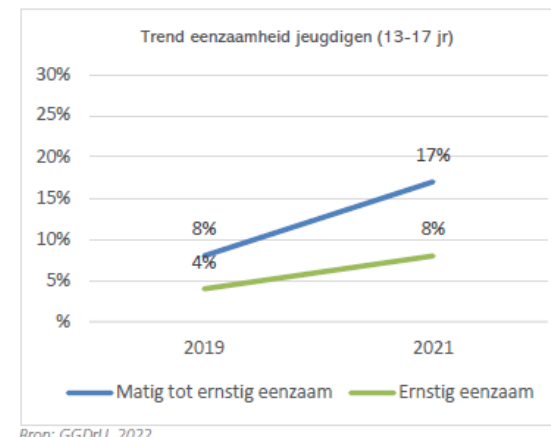
Bron: GGDrU, 2022

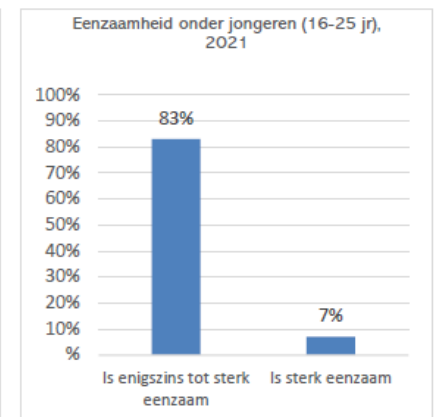
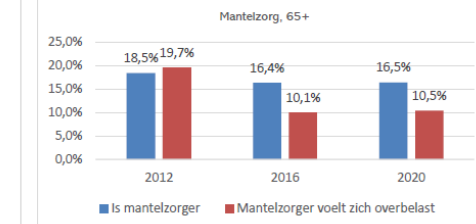
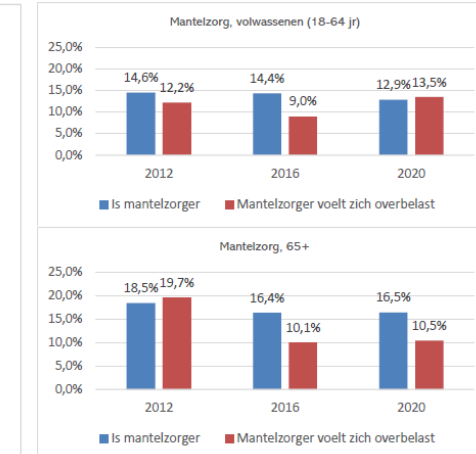
Bron: GGDrU, 2022

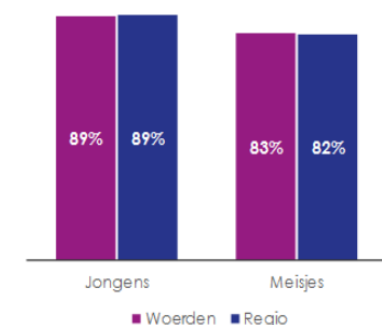
Bron: GGDrU, 2022

Bron: GGDrU, 2022

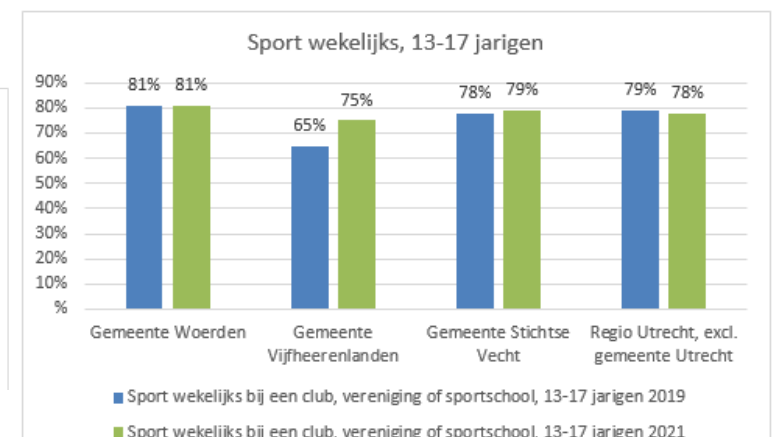
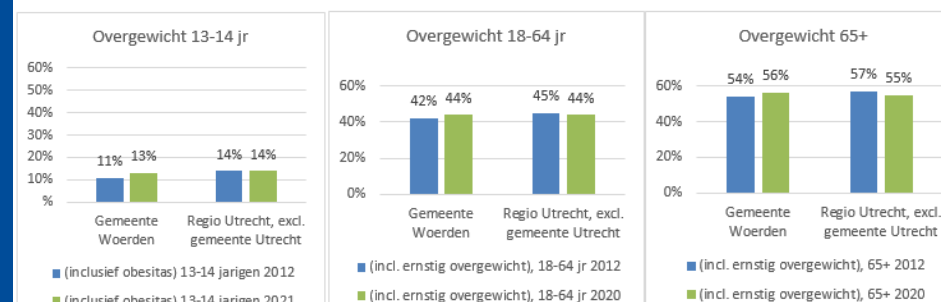
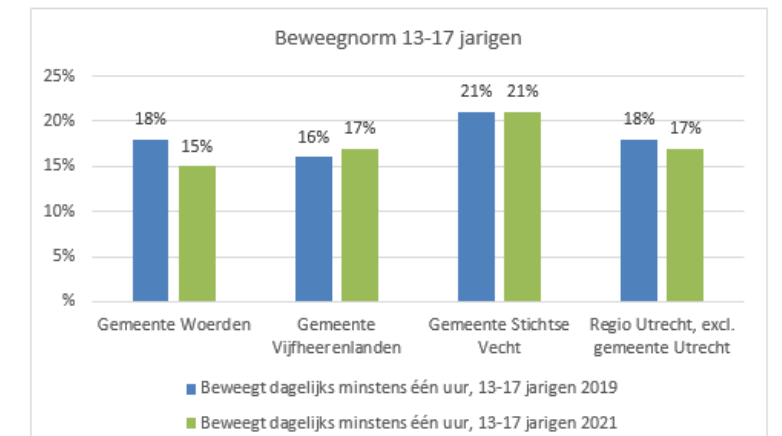
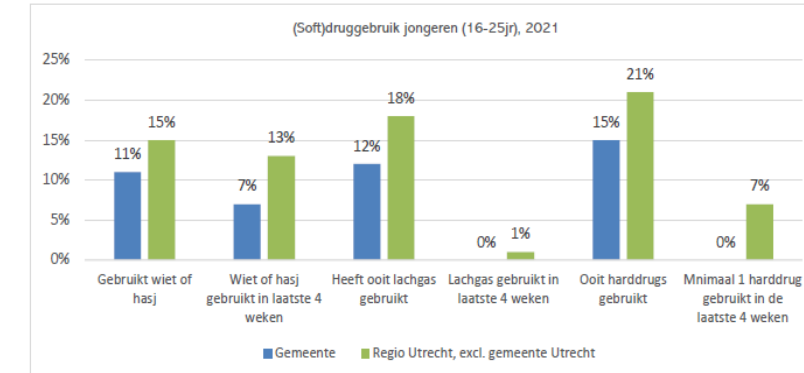
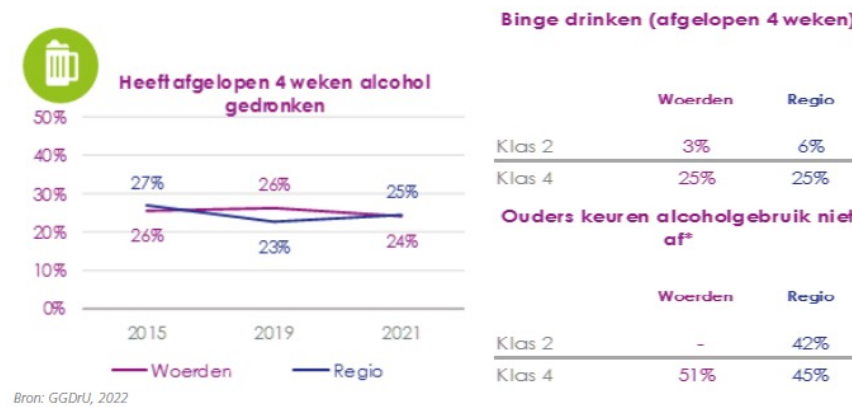
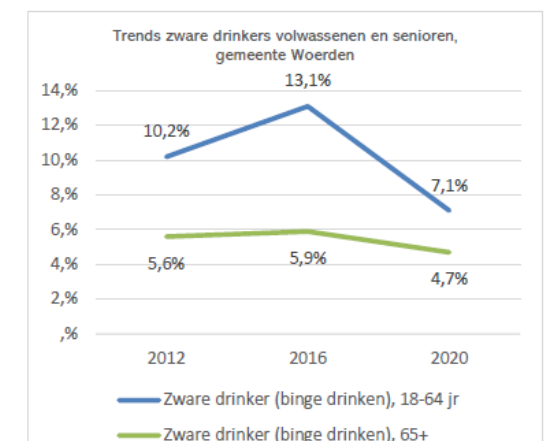
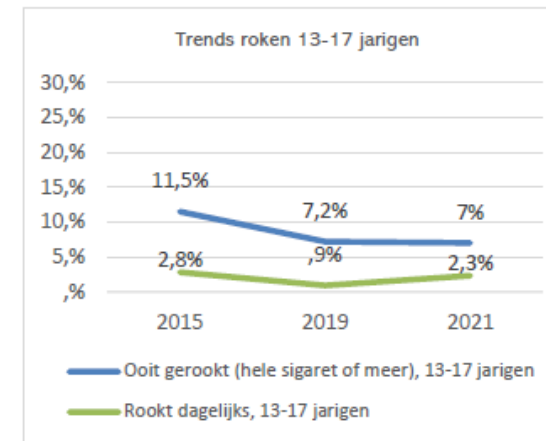
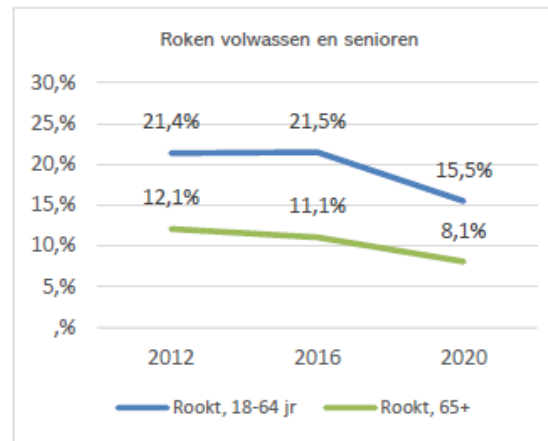
Evaar een goede gezondheid

Bron: GGDrU, 2022

FYSIEKE GEZONDHEID EN LEEFSTIJL

- ✓ Daling in percentage rokers, maar onder de jeugd (13-17 jr) is het percentage rokers gestegen van 0,9% in 2019 naar 2,3% in 2021. Dit is meer dan de regio (2%).
- ✓ Dalende trend (zwaar) alcoholgebruik onder volwassenen (komt overeen met regio).
- ✓ NIX18: van de jeugd onder de 18 die alcohol drinkt keurt 51% van de ouders alcoholgebruik niet af (regio 45%).
- ✓ In de gemeente Woerden wordt door jongeren minder drugs gebruikt dan in de regio, maar 80% jongeren zegt dat het makkelijk is om aan drugs te komen en 20% vindt dat het normaal als jongeren drugs gebruiken tijdens een feest
- ✓ In Woerden sporten 13-17 jarigen vaker (81%) wekelijks bij een sportclub dan in de regio (78%), maar minder jeugdigen voldoen aan beweegnorm van één uur bewegen per dag (15% in Woerden t.o.v. 17% in de regio)

SOCIAAL ECONOMISCHE GEZONDHEIDS- VERSCHILLEN

- ✓ Woerden heeft ten opzichte van het regionaal gemiddelde relatief minder huishoudens dat moeite heeft met rondkomen (zie Kansrijk Woerden) (GGD)
- ✓ Echter, moeite met rondkomen heeft een negatief effect op de 6 domeinen van gezondheid

Relatie armoede - gezondheid

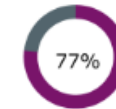

'Arm maakt ziek en ziek maakt arm'

Goed ervaren gezondheid, 19+ (regio)

Geen moeite met rondkomen

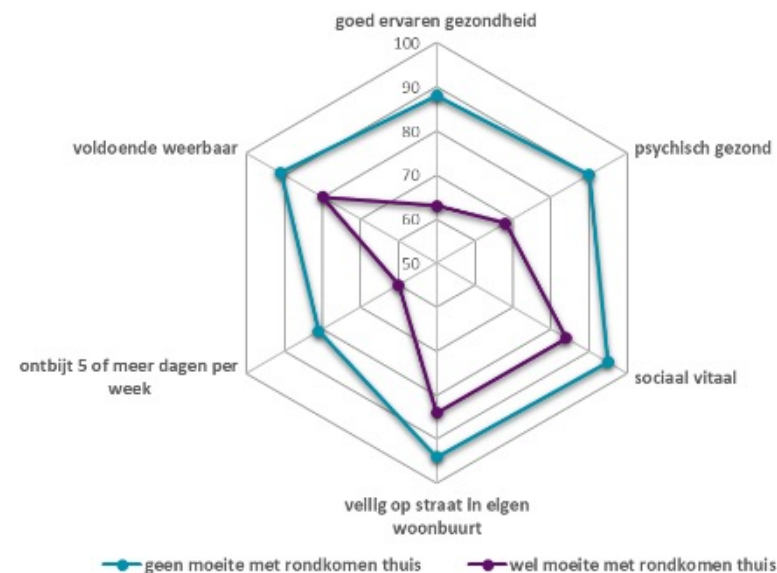

Moeite met rondkomen

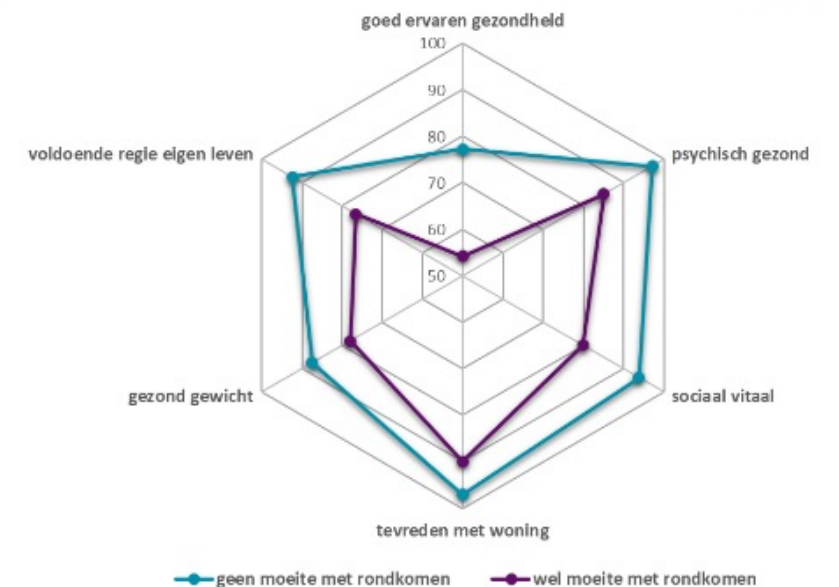

■ goed ervaren gezondheid

Relatie rondkomen en 6 domeinen van gezondheid, 13-17 jr (regio)

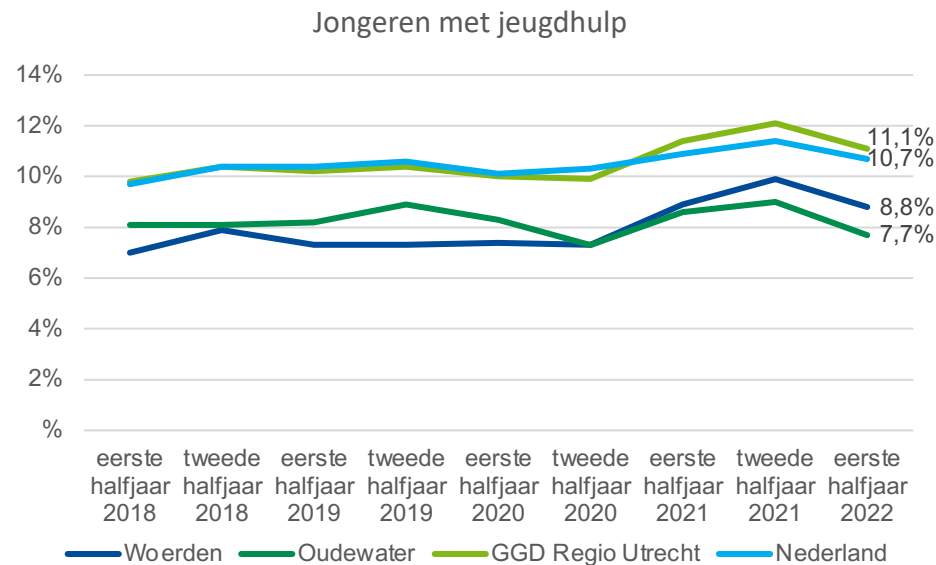

Relatie rondkomen en 6 domeinen van gezondheid, 19+ (regio)

ZORGGEBRUIK

- ✓ Het aantal kinderen in de Jeugdzorg stijgt met name op een paar percelen, namelijk de specialistische GGZ, Jeugdzorg ambulant en residentiële zorg (Jeugdhulp verblijf). Het betreft hier relatief zware zorg met soms hoge kosten per cliënt. Dit past bij het landelijk en regionaal beeld. Hierdoor stijgen ook de kosten. Het totaal aantal jongeren met jeugdhulp neemt wel af. Woerden scoort begin 2022 iets lager dan het regio- en landelijk gemiddelde, maar iets hoger dan Oudewater.
- ✓ We zien hier een dalende trend voor het volume van zowel huishoudelijke hulp (HH), begeleiding individueel (BGi) als ook begeleiding groep (BGg).
- ✓ We zien daarentegen een stijgende trend voor de kosten van alle voorzieningen.

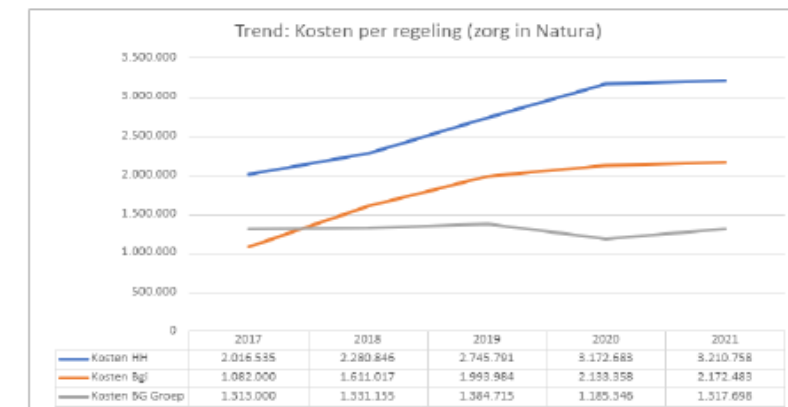
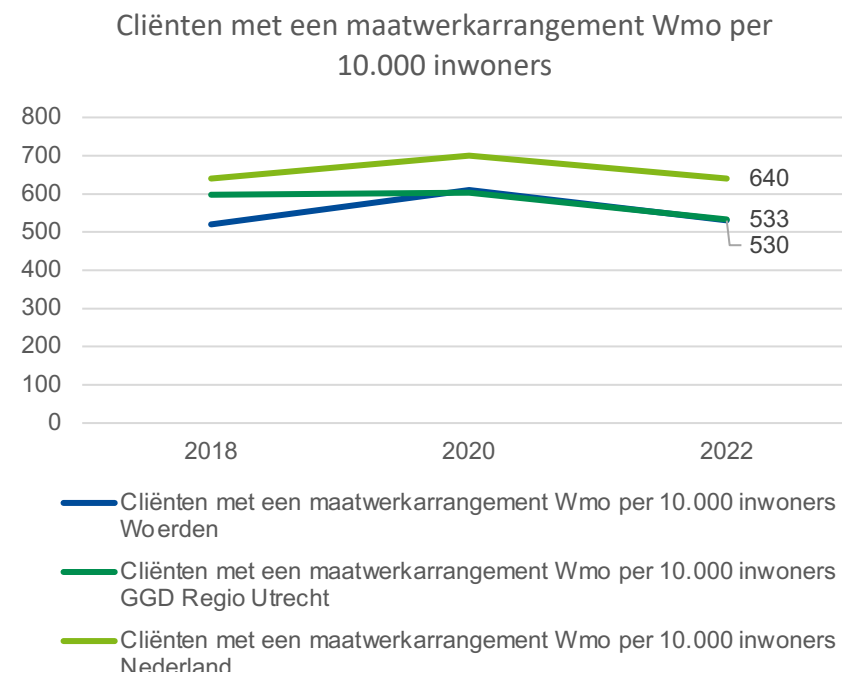

Jongeren met jeugdhulp
% van jongeren tot 18 jaar

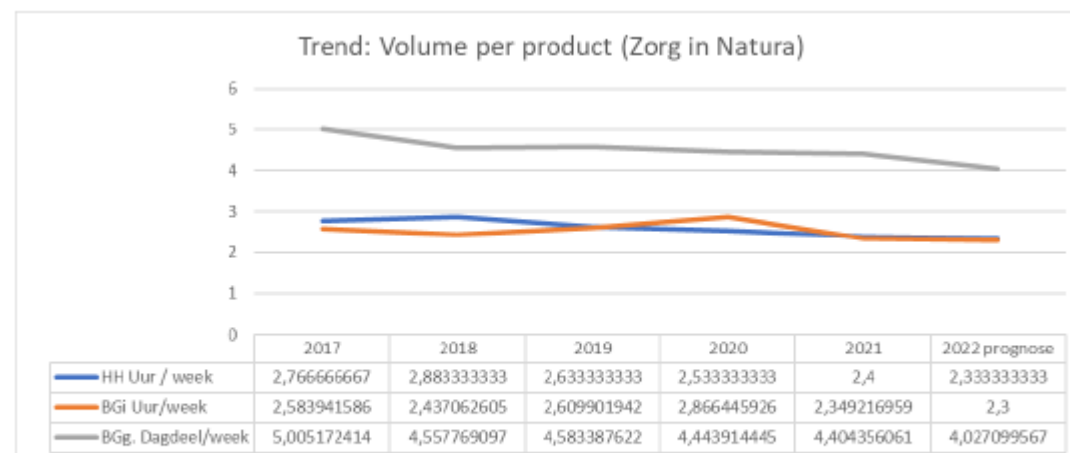
8,8
Woerden

10,7
Nederland

CBS Jeugd | eerste halfjaar 2022

Kosten per regeling
(Woerden, 2022)

Volume zorg in natura
(Woerden, 2022)

Leefbaar en ondernemend Woerden

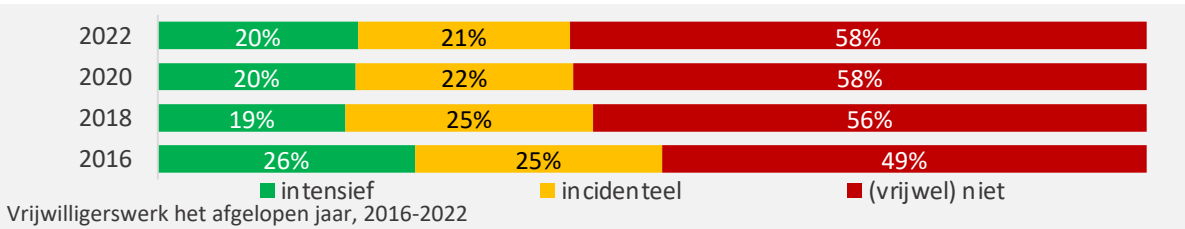
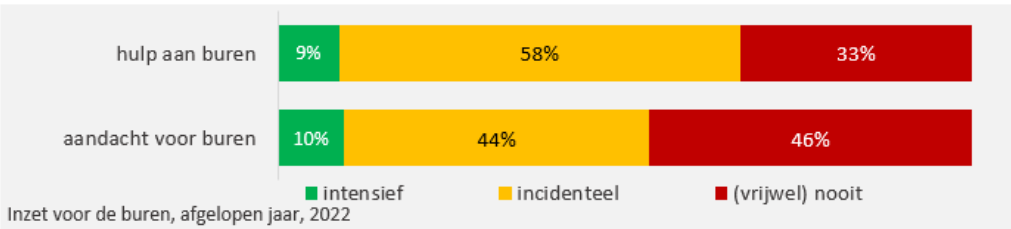
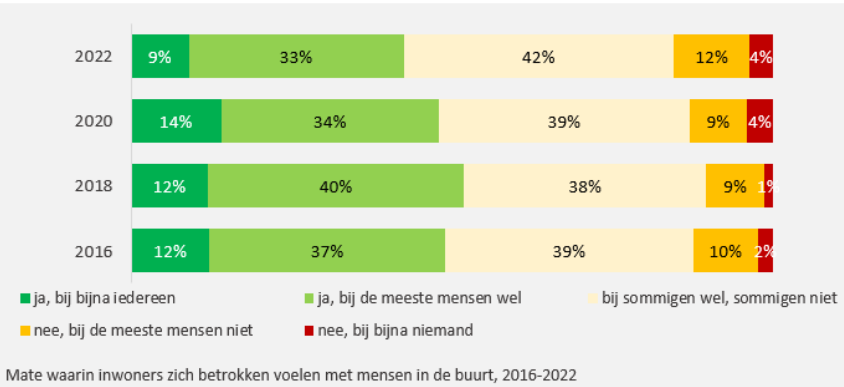
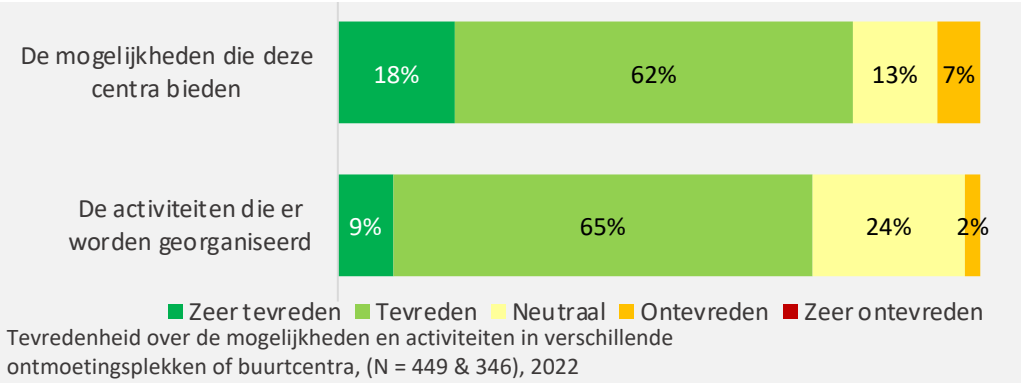
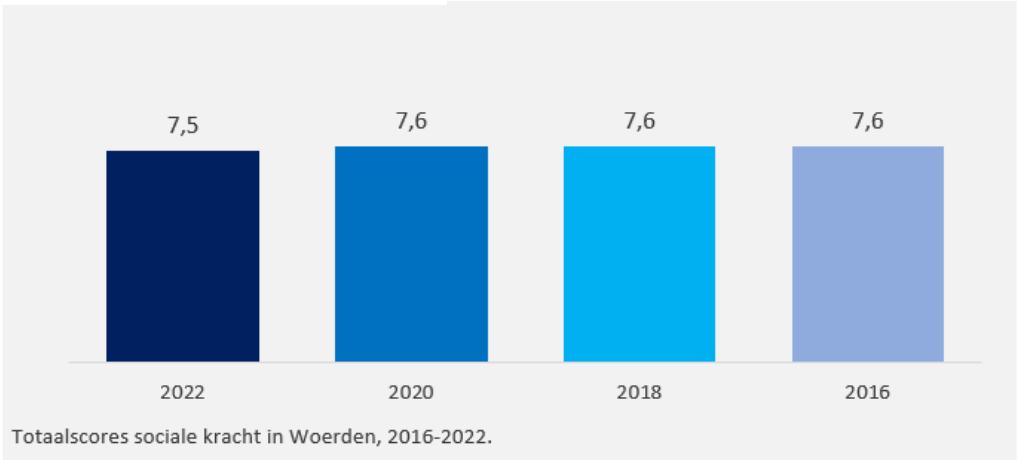

Woerden is een fijne gemeente om te wonen, leven en werken. Er is behoefte aan meer woningen en bijbehorende voorzieningen die passen bij de verschillende levensfasen van inwoners. Daarom streven we ernaar dat Woerden groeit op Woerdense Wijze. Dit betekent dat Woerden zich verder zal ontwikkelen, maar met grenzen aan de groei. En dat we zorgen dat voorzieningen meegroeien en eraan bijdragen dat alle inwoners naar eigen kunnen mee kunnen doen in de samenleving om zo de leefbaarheid te behouden. Woerden is ook een sociaal sterke gemeente, we kijken naar elkaar om en hebben oog voor elkaar. Zorg en ondersteuning wordt op maat georganiseerd. Dit kan omdat we voorzieningen dichtbij huis in de buurt of dorp organiseren. Vrijwilligers in de buurt spelen hierbij een centrale rol. Wij noemen dat sociaal in de wijk door de wijk. Ook ambtenaren en medewerkers van Woerden Wijzer zijn vaker in de wijk aanwezig waardoor inwoners mee kunnen doen naar vermogen en worden ondersteund waar nodig in eigen wijk of dorp. Inwoners voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is, worden meer zichtbaar.

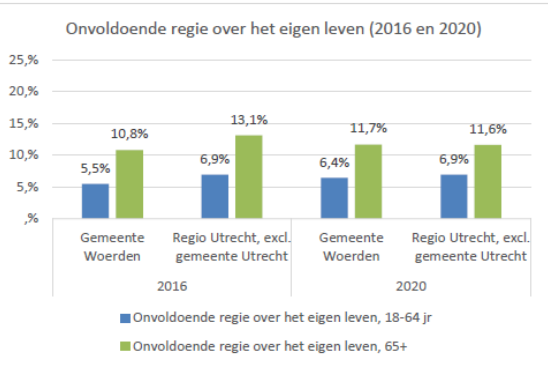
Sociale leefomgeving

- ✓ De pluriformiteit van de bevolking in leefstijlen, etnische- en religieuze achtergrond, in opvattingen en competenties en in mogelijkheden en kansen is in de afgelopen decennia toegenomen. Deze grotere (ervaren) diversiteit kan de kans op ‘ongewenste polarisatie’ in de samenleving vergroten.
- ✓ De gemiddelde score voor sociale kracht in de gemeente Woerden in 2022 is een 7,5. Dit is net iets lager dan voorgaande jaren.
- ✓ Investerings in sociaal werken in de wijk hebben effect. Tevredenheid over mogelijkheden en activiteiten in ontmoetingsplekken en buurtcentra.
- ✓ De betrokkenheid bij de buurt is vanaf 2018 bij iedere meting afgenomen. De betrokkenheid bij buurtbewoners is groter dan gemiddeld in Zegveld (58%) en Harmelen (49%) en lager dan gemiddeld in Schilderkwartier (33%).
- ✓ Twee derde van de inwoners (67%) heeft aangegeven het afgelopen jaar de burens te hebben geholpen (bijv. met klussen in huis of boodschappen doen) of aandacht te hebben gehad voor burens in een zorgwekkende situatie (54%). Het aandeel inwoners dat (intensief of incidenteel) hulp heeft geboden aan burens is iets gestegen (van 63% in 2020 naar 67% in 2022)
- ✓ Vier op de tien inwoners zijn het afgelopen jaar actief geweest als vrijwilliger (41%). Daarvan was 20% intensief actief en 21% meer incidenteel. Het aandeel actieve vrijwilligers is vergelijkbaar met 2020 (42%) en 2018 (44%) maar is lager dan in 2016 (51%). Het potentieel aan vrijwilligers voor de nabije toekomst neemt iets af (van 75% ‘zeker’ of ‘misschien’ in 2020 naar 71% ‘zeker’ of ‘misschien’ in 2022).
- ✓ 11,7% senioren en 6,4 % volwassenen ervaart onvoldoende regie (vergelijkbaar met de regio)

Sociale kracht

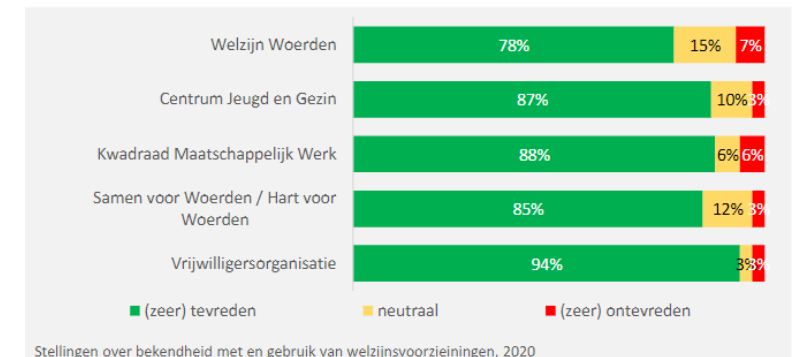
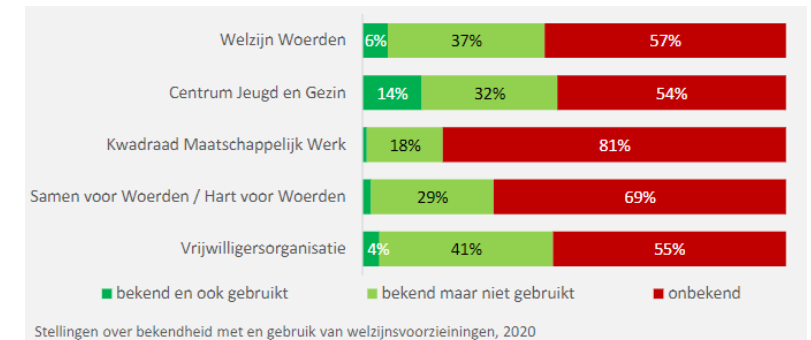
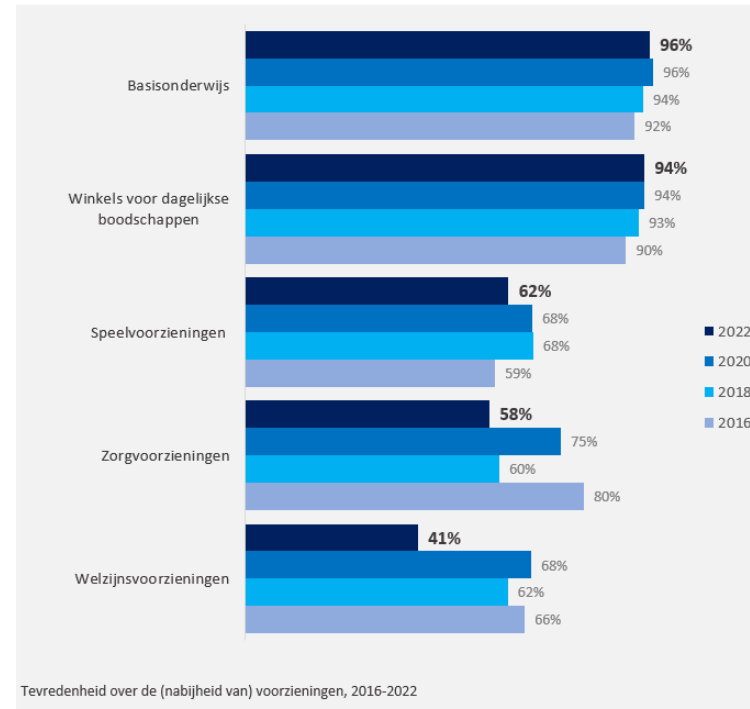
Sociale kracht	7,5 (7,6)
Zelfredzaamheid	8,1 (8,3)
Financiële zelfredzaamheid	7,6 (7,8)
Mate van eenzaamheid	8,2 (8,4)
Participatie	7,8 (7,8)
Sociale samenhang	6,1 (6,1)
Veiligheidsbeleving	7,5 (7,4)
Leefbaarheidsbeleving	6,7 (7,0)

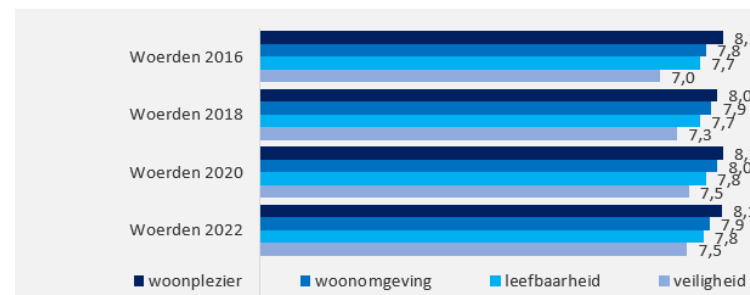
Fysieke leefomgeving

- ✓ Landelijk is sprake van een druk op de woningmarkt. Dit heeft ook effect op het vertrouwen in het vinden van een woning. Slechts 33% van de Woerdense jongeren (16-25 jaar) had in 2021 vertrouwen in het vinden van een woning.
- ✓ De woningvoorraad van Woerden is vergelijkbaar met andere gemeenten in de regio. In het buitengebied is de ontwikkeling van de voorraad hoger dan het landelijk gemiddelde.
- ✓ Woerden groeit, dat betekent dat ook voorzieningenniveau en de bekendheid hiermee moet meegroeien. Voor alle voorzieningen is de tevredenheid ten opzichte van 2020 afgenomen of gelijk gebleven. Er is vooral een sterke daling te zien bij de tevredenheid over de welzijnsvoorzieningen (van 68% in 2020 naar 41% in 2022) en zorgvoorzieningen (van 75% in 2020 naar 58% in 2022). De gebruikers van de welzijnsvoorzieningen zijn over het algemeen (zeer) tevreden over de kwaliteit van de voorzieningen.
- ✓ Door klimaatverandering neemt de kans op hittegolven in Nederland toe en zullen we vaker hittestress ervaren. We zien dat Woerden in 2020 de 18-64-jarigen minder goed verkoeling kunnen vinden in hun eigen tuin of buurt of woning dan 65+ers.
- ✓ Qua woonklimaat scoort volgens inwoners in 2022 het woonplezier het hoogst met een 8,1, gevolgd door de woonomgeving (7,8) en de leefbaarheid (7,7 en veiligheid (7,0)).
- ✓ Zo'n 90% zich altijd of meestal veilig in de buurt.

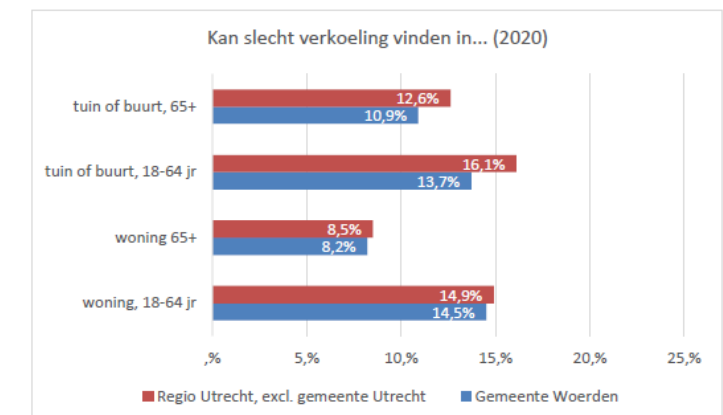
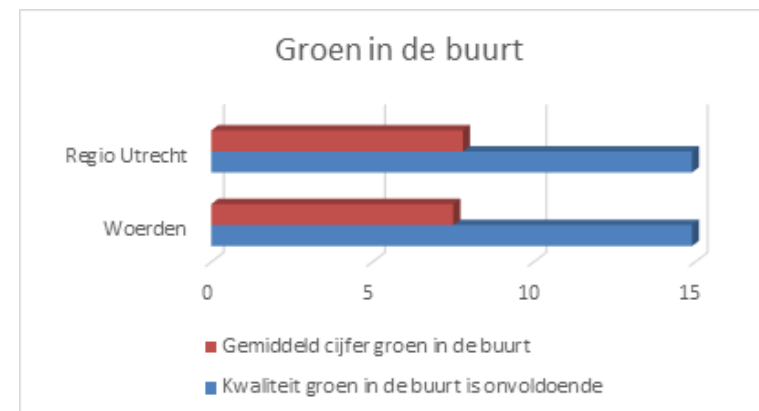
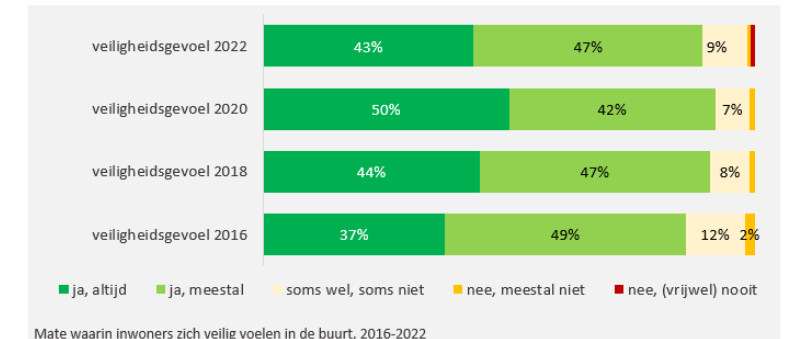
Aanbod en nabijheid van voorzieningen

Het woonklimaat

Gevoel van (on)veiligheid in de buurt

Bronnen

Openbaar en raadpleegbaar:

- CBS www.waarstaatjegemeente.nl
- Gezondheidsmonitor GGDrU 2020
- Regiobeeld RIVM
- Sociale Kracht Monitor (2022)

Niet openbaar:

- Cijfers gebruik Wmo en Jeugd gemeente Woerden

